

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Winterswijk
T.a.v. de vergunningverlener
Postbus 101
7100 AC Winterswijk

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
7963391

Onze referentie
1432304

Datum 12 september 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

cNaam	Synagoge
Adres	Spoorstraat 32
Postcode/plaats	7101GV Winterswijk
Gemeente/provincie	Winterswijk; Gelderland;
Monumentnummer	39057

Geacht college,

Op 28 juli 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning nog niet te verlenen, vanwege de volgende onderdelen in het plan:

- Het voorgestelde balkon is te groot waardoor de ruimtelijkheid van de synagoge wordt aangetast. Daarnaast steekt de rand van het balkon voorbij de kolommen;
- Onduidelijk is hoe het nieuwe balkon aansluit op de vensters;
- Daarnaast is onduidelijk welke bouwkundige consequenties de plaatsing van de voorgestelde platformlift heeft op de interieurafwerking van de zaal.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De aanvraag betreft het vergroten van het balkon in de negentiende-eeuwse synagoge. De synagoge wordt op dit moment o.a. gebruikt voor lezingen en exposities. Om het aantal zitplaatsen uit te breiden wordt voorgesteld om het huidige balkon, dat uit de jaren tachtig van de twintigste eeuw stamt, te vergroten naar een U-vorm (het oorspronkelijke balkon werd tijdens de oorlog verwijderd). De bestaande balusters en balustrade worden zoveel mogelijk hergebruikt, of in dezelfde stijl gereconstrueerd/aangevuld. De kolommen ter ondersteuning van het balkon worden gefundeerd op nieuw poeren. Om het balkon ook voor mindervaliden toegankelijk te maken wordt in de hoek tegen de achterwand een platformlift ingepast.

Motivering

In de oorspronkelijke situatie had het balkon eveneens een U-vorm. In die zin sluit de vorm van het nieuwe balkon aan op een eerdere situatie. Ik heb daarom geen bezwaar tegen het principe om het balkon te vergroten. Ook is het hergebruiken/deels aanvullen van de bestaande balustrade/balusters in dezelfde vormgeving akkoord. Wel is het voorgestelde balkon dermate groot en komt deze dermate ver naar voren, dat de ruimtelijkheid van de zaal deels verloren gaat. In een eerder stadium is daarnaast geadviseerd om voor de rand van het balkon de positie van de bestaande kolommen (in lijn waarmee de nieuwe kolommen ook worden geplaatst) aan te houden. Dit is in de voorgestelde situatie niet het geval. In de nieuwe situatie loopt het balkon bovendien voor enkele ramen langs. Er is geen bouwkundig detail toegevoegd aan de stukken waaruit blijkt hoe het balkon zich toont door de ramen. Ik adviseer om die reden het balkon te verkleinen, waarbij een U vorm wel tot de mogelijkheden behoort, en de rand van het balkon niet voorbij de kolommen te laten steken. Daarnaast adviseer ik om een detail aan de stukken toe te voegen waaruit blijkt hoe de aansluiting van het balkon op de vensters wordt uitgevoerd.

Ik heb in principe geen bezwaar tegen het plaatsen van een platformlift op de voorgestelde positie. Deze voorgestelde positie heeft een beperkte impact op de ruimtelijkheid van de zaal. De bouwkundige consequenties voor het interieur van de synagoge (voor bijvoorbeeld de vloer van de begane grond) zijn echter niet inzichtelijk gemaakt. Ik adviseer daarom om het type en de uitvoering van de lift uit te werken en ter beoordeling toe te voegen aan de stukken.

In een eerder stadium is gesproken over verduurzaming van de synagoge. In dat kader geef ik ten overvloed mee dat het verstandig is om het vergroten van het balkon af te stemmen op toekomstige verduurzamingsmaatregelen van gevels en vloer.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij *'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten'* op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te

sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Onze referentie

1432304

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,